

Handläggare
Isabella Sauma
Telefon: 08-50819427

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2023-04-20

Frågor om allvarssamtal

Svar på skrivelse från M, L och C

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på en skrivelse från Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet om frågor om allvarssamtal.

Sammanfattning

I en skrivelse till stadsdelsnämnden ställer Moderaterna, Liberalerna, och Centerpartiet frågor om allvarssamtal. Allvarssamtal är sedan länge ett etablerat arbetssätt i utredningar där det finns oro för barn och ungdomar kopplat till kriminalitet och socialt normbrytande beteende.

I tjänsteutlåtandet beskriver förvaltningen arbetet med både allvarssamtal inom 48-timmarssamtal och allvarssamtal. Just allvarssamtal inom 48-timmarssamtal är inte längre ett stadsövergripande målvärde, men barn- och ungdomsenheterna i Farsta fortsätter att arbeta med dessa samtal utifrån Stockholms stads riktlinjer för *Handläggning och dokumentation av ärenden gällande barn och unga inom individ- och familjeomsorgen*.

Bakgrund och skrivelsens innehåll

Vid stadsdelsnämndens sammanträde den 9 februari i år fick förvaltningen i uppdrag att bereda en skrivelse från Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet. Skrivelsen handlar om allvarssamtal och partierna ställer följande frågor till förvaltningen:

1. Hur många allvarssamtal har Farsta stadsdelsförvaltning genomfört under 2022?
2. Vilka reflektioner och utmaningar kan förvaltningen uttrycka kring allvarssamtalet?
3. Kan förvaltningen vid ett senare tillfälle återkomma med en kortfattad analys av möjliga effekter som allvarssamtalet har inneburit för de som deltagit i samtalet (med full förståelse för att heltäckande statistik eventuellt inte finns tillgänglig

- och att det kan vara för tidigt för att påvisa tydliga effekter över tid)?
4. Vilka effekter kan förvaltningen förutse vid minskning eller fullständig avveckling av allvarssamtalen för Farsta stadsdel?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för individ- och familjeomsorg.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Socialtjänstens båda enheter för barn respektive ungdom arbetar enligt en rutin för *allvarssamtal inom 48 timmar* och *allvarssamtal*. Arbetet med allvarssamtal inom 48 timmar inleddes 2020 utifrån ett uppdrag till alla stadsdelsnämnder i kommunfullmäktiges beslut om budget för staden. Sedan den 1 januari 2021 finns allvarssamtal inom 48 timmar i stadens riktlinjer för handläggning och dokumentation av ärenden gällande barn och unga inom individ- och familjeomsorgen.

Allvarssamtal inom 48 timmar ska hållas med den unge och dennes vårdnadshavare inom 48 timmar efter att det kommit till socialtjänstens kännedom att den unge för första gången har misstänkts för ett brott.

Allvarssamtal är ett arbetssätt i samverkan mellan Farsta stadsdelsförvaltning och Lokalpolisområde Farsta, region Stockholm Polisområde Syd. Syftet är att identifiera ungdomar som befinner sig i riskzon för att hamna i ett kriminellt beteende, stoppa en negativ utveckling för barn och unga samt involvera vårdnadshavare. Allvarssamtal ska erbjudas till barn och ungdomar från tio år och uppåt tillsammans med vårdnadshavare när orosanmälan inkommit från polis gällande oro för barnets eller ungdomens:

- umgänge eller att barnet/ungdomen vistas i olämpliga miljöer som utgör en risk att utveckla ett socialt normbrytande beteende,
- kriminella beteende oavsett om det föreligger en brottsmisstanke eller inte,
- misstanke om brott exempelvis grovt brott eller upprepade ringa brott.

Samtalets innehåll ger ett gott underlag för socialtjänstens fortsatta utredning av ungdomar som befinner sig i riskmiljöer och bidrar till att ungdomar och vårdnadshavare samtycker till lämpliga insatser. Vidare bidrar samtalen till att socialtjänst, polis, ungdom och vårdnadshavare har en gemensam dialog samt följer en mötesstruktur som lägger betoning på riskfaktorer gällande

kriminalitet. Allvarssamtal har sedan lång tid varit ett arbetssätt i de utredningar där det bedömts lämpligt.

Under 2022 genomfördes 17 stycken allvarssamtal inom 48 timmar och ett fåtal allvarssamtal. Detta kan bero på att utredning i vissa fall har inletts direkt i samband med att en orosanmälan gällande brott har gjorts. I en del ärenden har det inte varit möjligt att nå vårdnadshavare inom ramen för 48 timmar, och då har istället en ordinarie förhandsbedömning genomförts. En annan förklaring kan vara att arbetsmetoden snabbare lagföring infördes under 2022, vilket innebär att unga lagförs och deltar i polisförhör inom några dagar¹.

Samtliga allvarssamtal inom 48 timmar hölls inom ramen för förhandsbedömning av barn- respektive ungdomsenhetens mottagningsgrupp efter inkommen orosanmälan. Allvarssamtalen hölls inom ramen för utredningstiden av socialsekreterare i utredningsgruppen.

Om allvarssamtal inom 48 timmar eller allvarssamtal ger en brottsförebyggande effekt är svårt att utläsa utifrån socialtjänstens verktyg för utvärdering. Endast för ett fåtal av de ungdomar som deltagit i allvarssamtal inom 48 timmar under 2020 och 2021 återkom orosanmälningar gällande kriminalitet inom ett år. Man kan dock inte veta om detta är ett resultat av samtalet eller om det beror på andra orsaker. Arbetsmetoden följs upp kontinuerligt i samband med verksamhetsuppföljning.

I arbetet med metodutveckling tas goda exempel upp från ärenden där allvarssamtal inom 48 timmar och allvarssamtal har genomförts. Socialsekreterare upplever en god respons från vårdnadshavare som har deltagit i samtalen. De uppskattar att situationen för deras barn har uppmärksammats och även att de har fått värdefull information från polisen. Arbetsmetoden har också medfört en ökad samverkan mellan socialtjänst och polis samt varit värdefull för socialtjänstens fortsatta utredningsarbete. Under hösten 2022 började förvaltningen även arbetet med socialsekreterare lokaliserad hos polis som ytterligare en del i ökad samverkan med polisen.

Även om det inte längre finns ett stadsövergripande målvärde som mäter genomförande av allvarssamtal inom 48 timmar fortsätter barn- och ungdomsenheterna i Farsta att arbeta med samtalen efter Stockholms stads riktlinjer för *Handläggning och dokumentation av ärenden gällande barn och unga inom individ- och*

¹ Snabbare lagföring är en arbetsmetod där polisen utreder brottet direkt vid ingripandet. Flera myndigheter i rättskedjan samverkar och metoden minskar avsevärt tiden från brott till dom.

familjeomsorgen. Utifrån den övergripande samverkansöverenskommelsen mellan Stockholms stad och Polisregion Stockholm för att stärka arbetet mot brott och otrygghet, har en lokal samverkansöverenskommelse mellan Farsta stadsdelsförvaltning, utbildningsförvaltningen och Farsta lokalpolisområde utformats. I den lokala samverkansöverenskommelsen finns allvarssamtal med som en aktivitet i det brottsförebyggande arbetet. Allvarssamtal är sedan länge en etablerad arbetsmetod i utredningar där det finns oro för barns och ungdomars situation kopplat till kriminalitet och socialt normbrytande beteende.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Gunilla Ekstrand
Stadsdelsdirektör
Farsta stadsdelsförvaltning

Therese Grahn
Avdelningschef
Farsta stadsdelsförvaltning

Bilaga

Skrivelsen

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Ekstrand, Stadsdelsdirektör	2023-03-30
Therese Grahn, Avdelningschef	2023-03-30